

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN NGHIÊN CỨU HÒA NHẬP SỐ¹

VŨ THỊ THANH^(*)

Tóm tắt: Hòa nhập số là sự tham gia một cách bình đẳng, an toàn, hiệu quả và có ý nghĩa của con người vào các lĩnh vực kinh tế, xã hội thông qua các công nghệ số. Trong bối cảnh hiện nay, hòa nhập số đóng vai trò quan trọng đối với phát triển con người bởi nó góp phần thúc đẩy quyền và khả năng tiếp cận các dịch vụ cơ bản của con người cũng như tạo điều kiện thuận lợi để con người có thể được phát triển kỹ năng, giáo dục và kinh tế. Thúc đẩy hòa nhập số đã và đang được quan tâm bởi nhiều quốc gia và được lồng ghép vào nhiều mục tiêu phát triển bền vững trong Chương trình nghị sự 2030 của Liên hợp quốc. Tuy nhiên, cơ hội và khả năng hòa nhập số của các nhóm xã hội là khác nhau và đôi khi là không bình đẳng. Dựa trên việc tổng hợp, phân tích tài liệu, bài viết góp phần làm rõ về hòa nhập số và những yếu tố ảnh hưởng tới nó, mối liên hệ giữa hòa nhập số với phát triển con người và tìm hiểu các chỉ báo, chỉ số được sử dụng để đánh giá, đo lường hòa nhập số.

Từ khóa: hòa nhập xã hội, hòa nhập số, khoảng cách số, phát triển con người.

Abstract: Digital inclusion is the equal, safe, effective, and meaningful participation of people in economic and social fields through digital technologies. In the current context, digital inclusion plays an important role for human development because it contributes to promoting human rights and the access to basic services as well as creating favorable conditions to encourage the skillful, educational, and economic development of people. Promoting digital inclusion has received attention from many countries, and it was integrated into many sustainable development goals in the 2030 Agenda of the United Nations. However, the opportunities and abilities for digital inclusion of social groups are different and sometimes unequal. Based on literature review, this article contributes to clarifying digital inclusion and its influencing factors, the relationship between digital inclusion and human development, and to understanding the indicators and indexes which are used to evaluate and measure digital inclusion.

Keywords: Social inclusion, digital inclusion, digital divide, human development.

Ngày nhận bài: 08/01/2024; ngày gửi phản biện: 09/01/2024; ngày duyệt đăng bài: 16/02/2024.

^(*) Viện Nghiên cứu Con người, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

¹ Bài viết được thực hiện trong khuôn khổ đề tài cấp cơ sở năm 2024: *Hòa nhập số trong hoạt động kinh tế của phụ nữ nông thôn (Qua nghiên cứu ở Thái Bình)*. Viện Nghiên cứu Con người là cơ quan chủ trì.